

9. Orientering om arbejdet med hjemtagning af borgere med handicap (2010-10394)

Der skal udarbejdes en strategi for hjemtagning af borgere med handicap, der bor i købte pladser. Målet er en bedre økonomisk styring af området. Enkelte borgere er desuden placeret i købte tilbud, der ikke er godkendt til formålet, og skal derfor hjem til egne tilbud snarest. Plan om hjemtagning indgår i Socialforvaltningens Handicapplan samt i budget 2010.

INDSTILLING OG Beslutning

Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab. indstiller,

1. at Socialudvalget tager den igangværende indsats med henblik på hjemtagning af borgere med handicap til efterretning,
2. at Socialudvalget tager orienteringen om udarbejdelse af hjemtagelsesstrategien til efterretning.

Problemstilling

En række borgere med handicap bor i dag på tilbud købt i andre kommuner eller hos private opholdssteder. Det antages, at Københavns Kommune til en del af disse borgere selv kan etablere bedre og billigere tilbud. I foråret 2009 blev der igangsat en proces med rejsehold, der undersøger sager, hvor der allerede er købt pladser til borgere. Processen fortsætter i 2010. Samtidig ser Socialforvaltningen på muligheden for fremover at tilbyde flere borgere bolig i kommunens egne tilbud frem for i købte tilbud. Målet er både, at kommunen bedre skal kunne styre sine udgifter, og at borgerne gives attraktive og specialiserede tilbud. Derfor arbejdes der i øjeblikket på en hjemtagelsesstrategi.

I budget 2010 er der afsat i alt 11,3 mill. kr. til etablering af 12-24 pladser til hjemtagelse af borgere med handicap og særligt behov for skærmning. Enkelte borgere, herunder domfældte udviklingshæmmede, opholder sig pt. i private tilbud, der ikke er godkendt til formålet. Disse borgere skal derfor hjemtages snarest.

Løsning

Undersøgelse af eksisterende købsager

Socialforvaltningen nedsatte i foråret 2009 det første af tre rejsehold, der undersøger sager, hvor der er købt pladser til københavnske borgere i andre kommuner eller hos private opholdssteder. Hensigten er at vurdere, om der vil være en besparelse ved at tilbyde borgerne plads i et af kommunens egne tilbud. Rejseholdet har i første omgang undersøgt de dyreste købsager. Se bilag 1 om status på rejseholdene.

Det første rejsehold har undersøgt 14 købsager med en årlig udgift på over 1 mill. kr. I forlængelse af rejseholdes undersøgelse er det besluttet at etablere to botilbud med 6-12 boliger i hvert tilbud, dels et botilbud til domfældte udviklingshæmmede og dels et botilbud til borgere med autisme eller multiple funktionsnedsættelser og behov for skærmning. Besparelsen vurderes at være i alt 3-4 mill. kr. Anlægsmidlerne til etablering af de to tilbud kommer fra budgetaftalen for 2010. Det er en forudsætning i budgetaftalen, at Socialforvaltningen afgiver halvdelen af besparelsen på køb og salg

af pladser til kommunens kasse. Se bilag 3 vedr. etablering af de to tilbud til hjemtagning.

Når der købes en plads til en borger i en anden kommune, overgår handleansvaret¹ som hovedregel til den nye bopælskommune, mens København bliver betalingskommune, dvs. betaler udgifterne. Det har kun været muligt at undersøge sager, hvor København er handlekommune, da der ellers ikke er hjemmel til at få oplysninger om borgeren.

Pr. 1. marts forventes imidlertid en lovændring, der betyder, at betalingskommunen kan tage handleansvaret tilbage for de borgere, hvor handleansvaret i dag er overdraget til andre kommuner. Rejseholdet skal derfor i gang med at se på de købsager, hvor København i dag er betalingskommune, begyndende med de dyreste.

Udarbejdelse af hjemtagelsesstrategi

Målet med en hjemtagelsesstrategi er at nedbringe udgifterne til køb af dyre pladser i andre kommuner/regioner og i private tilbud og samtidig give borgerne et tilbud, der matcher deres behov. Strategien handler ikke kun om at tage konkrete borgere hjem fra købte tilbud, men også om at forebygge, at der købes dyre pladser fremover. Der skal i forbindelse med hjemtagelsesstrategien opstilles investeringsforslag til budget 2011, som kan understøtte disse formål. Se bilag 2 vedr. hjemtagelsesstrategi.

Der arbejdes i hjemtagelsesstrategien med forskellige mulige spor.

For det første ses på muligheden for at etablere et midlertidigt botilbud til unge med handicap, der overgår fra børne- til voksenområdet. Ca. 55 % af alle pladser købes i forbindelse med, at et barn i et købt tilbud får brug for et voksentilbud. Det midlertidige tilbud skal bruges, indtil der er en ledig plads i et af kommunens egne tilbud, som matcher den unges behov. Et tilbud målrettet unge vil samtidig være en pædagogisk fordel, idet det bliver muligt at skabe et ungdomsmiljø i botilbuddet.

For det andet ses på muligheden for at etablere akutpladser. Hensigten er at forebygge køb af pladser pga. akut opståede behov blandt borgere på venteliste.

For det tredje ses der – i forlængelse af rejseholdenes arbejde – på muligheden for at give borgere i købte pladser tilbud om en plads i et af kommunens egne tilbud. Her skal der dog tages højde for, at borgere i et permanent botilbud (efter servicelovens § 108) ikke kan flyttes uden at give samtykke. Det vil især være relevant at hjemtage til kommunens egne tilbud i de tilfælde, hvor borgerens behov ændrer sig.

For det fjerde arbejdes der med proaktivt køb og salg af pladser. Der vil fx være tilfælde, hvor det er billigere at købe en plads end at bruge et af kommunens egne tilbud.

Der skal generelt tages forbehold for, at borgere, der er visiteret til et permanent botilbud, har frit valg, også til at vælge et botilbud i en anden kommune eller region. Derfor vil det stadig være nødvendigt at købe pladser.

Hjemtagelse af borgere i ikke godkendte tilbud

Socialforvaltningen har en forpligtelse til at finde egnede botilbud til domfældte udviklingshæmmede. Fem domfældte udviklingshæmmede bor i dag i pladser købt i private tilbud, som ikke er godkendt til formålet. Tilbuddene er dog fuldt pædagogisk forsvarlige. Borgerne hjemtages til det nye tilbud til domfældte, så snart dette er etableret.

---

¹ Dvs. muligheden og ansvaret for at handle i borgerens sag, fx ved tildeling af ekstra ydelser.

Baggrunden er, at Københavns Kommune oplever en stigning i antallet af domfældte udviklingshæmmede, som skal placeres akut, hvorfor der hidtil i nogle tilfælde er købt pladser i private tilbud. Der etableres akutpladser i tilknytning til botilbuddet til domfældte for at imødegå denne problemstilling i fremtiden.

Derudover bor fire andre borgere på et ikke godkendt tilbud. Disse fire borgere skal hjemtages til tilbuddet til borgere med autisme eller multiple funktionsnedsættelser og behov for skærmmning, så snart dette er etableret.

Økonomi

Det forventes, at implementeringen af hjemtagelsesstrategien vil skabe bedre grundlag for at styre økonomien på handicapområdet.

I forbindelse med etablering af de to nævnte tilbud til hjemtagning forventes besparelser på 3-4 mio. kr. Det er en forudsætning i budgetaftalen, at Socialforvaltningen afgiver halvdelen af besparelsen på køb og salg af pladser til kommunens kasse.

Videre proces

Socialforvaltningen udarbejder i samarbejde med Økonomiforvaltningen et forslag til en samlet hjemtagelsesstrategi (herunder investeringscases), som kan indgå i arbejdet med budget 2011. Derudover fortsættes arbejdet med etableringen af de to nævnte botilbud.

Anette Laigaard

/Jens Elmelund

Bilag:

Bilag 1: Status på rejseholdene

Bilag 2: Mulige strategispor i forhold til hjemtagelsesstrategi på handicapområdet

Bilag 3: Etablering af skærmede pladser i forlængelse af budget 2010

bilag

[Bilag 1: Status på rejseholdene](#)

[Bilag 2: Mulige strategispor i forhold til hjemtagelsesstrategi på handicapområdet](#)

[Bilag 3: Etablering af skærmede pladser i forlængelse af budget 2010](#)

